

କବିତା-୨ : ଉଦ୍‌ବୋଧନ

କବି- ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର

ଶ୍ରେଣୀ – ଅଷ୍ଟମ

ପ୍ରଥମ ଦିନ

CHANGING YOUR TOMORROW

General Objectives - ସାଧାରଣ ଆଭିମୁଖ୍ୟ :

୧. ଉଚ୍ଚଭିଳାଷୀ ହେବାକୁ ହେଲେ ମାତୃଭାଷାକୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଉଚ୍ଚ ଓ ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
୨. ମାତୃଭାଷାହିଁ ଗୋଟିଏ ଜାତିର ଅସ୍ଥିତାର ପରିଚୟ ତଥା ଦେଶର ବିକାଶରେ ମୂଳଦୁଆ ।
୩. ତେଣୁ ମାତୃଭାଷାର ଉନ୍ନତି ସମସ୍ତଙ୍କର ପରମ ଏବଂ ନୈତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

Specific Objectives - ବିଶେଷ ଆଭିମୁଖ୍ୟ :

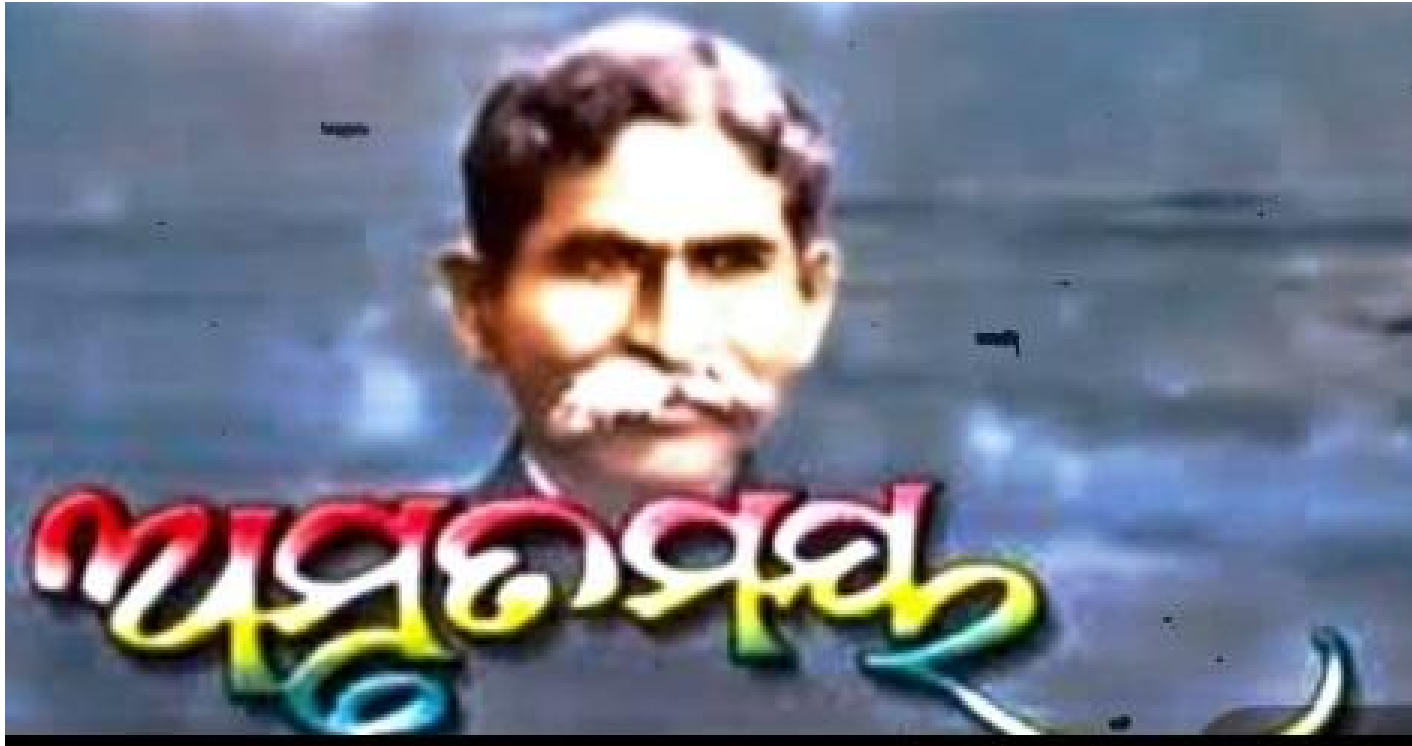
ଉଚ୍ଚ ହେବା ପାଇଁ କର ଯେବେ ଆଶା,
ଉଚ୍ଚ କର ଆଗେ ନିଜ ମାତୃଭାଷା ।

Activity : (କ୍ରିୟାକଳାପ)

୧. ପ୍ରକୃତି ପ୍ରାଣତା ଓ ଦେଶବସୁଳତା ଯାହାଙ୍କର କାବ୍ୟ କବିତାର ମୁଖ୍ୟସ୍ୱର, ସେହି ରଙ୍ଗାଙ୍ଗୀର ସ୍ୱଭାବ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କ ମାତୃଭାଷା ପ୍ରୀତି ଏବଂ ସଂପ୍ରସାରଣ ପ୍ରତି ସଚେତନ ହେବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ।
୨. ଶବ୍ଦଜ୍ଞାନ ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣଗତ ଜ୍ଞାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀରେ ମାତୃଭାଷାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ସହ ପଠନ ଲିଖନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ସରଳ ସହଜ ଓ ବୋଧଗମ୍ୟ କରିବା ।

Learning Outcome

୧. ମାତୃଭାଷାକୁ ଭଲ ପାଇବା ପାଇଁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
୨. ମାତୃଭାଷାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କାମକରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେବା ।
୩. ନିଜେ ସଚେତନ ହେବା ସହ ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରିବା ।
୪. ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ କର୍ମକରିବାର ପ୍ରେରଣା ପ୍ରଦାନ କରିବା ।

ମାତୃଭୂମି ମାତୃଭାଷାରେ ମମତା
ଯା'ହୁଏେ ଜନମି ନାହିଁ,
ତାକୁ ଯେବେ ଜ୍ଞାନୀ ଗଣରେ ଗଣିବା
ଅଜ୍ଞାନୀ ରହିବେ କାହିଁ।

- ସ୍ୱଭାବ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର

କି ଦେଇ ପୂଜିବି ଯାହା ମୁଁ ଦେଖୁଛି

ସବୁ ତୁମ୍ଭରି ପ୍ରସାଦ,

ଯାହା ପରସାଦ ତାଙ୍କୁ ଅରପିଲେ

ହେବ ସିନା ଅପରାଧ ।

- ରଞ୍ଜାଧର ମେହେର

ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା

ପ୍ରାକ୍ କଥନ, କବି ପରିଚୟ, କବିତା ଆବୃତ୍ତି

ରଚନାବଳୀ : ‘ତପସ୍ୱିନୀ’, ‘ପ୍ରଣୟ ବଲ୍ଲରୀ’, ‘କୀଚକ ବଧ’, ‘ଈନ୍ଦୁମତୀ’

ନବ ରବି କରେ ପୁଟଇ କମଳଶ୍ରମେ ପିପୀଳିକା ପୁରାଏ ଭଣ୍ଡାର

ନବୋଦିତ ବାଳସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ରକ୍ତିମ ଆଭାର ପ୍ରଥମ ସ୍ଵର୍ଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୁଏ କମଳ କଳିକା ।

ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ : ନବ- ନୂଆ

ଉଦ୍‌ବୋଧନ - ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁରବସ୍ଥାକୁ ଦେଖି ତହିଁରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ

ଦେଶବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚେତନା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏବଂ ଜାଗରଣ ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ

ଦିଆଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶ ।

ମଧୁ ସଞ୍ଚୟ ଆଶାରେ ଆଳସ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ମଧୁମକ୍ଷିକା ଅଗମ୍ୟ ବନପର୍ବତରେ ବିଚରଣ କରେ । ଏହିପରି ଭାବେ ଶୁଭ ସକଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚଳମାନ ଓ ବଳବାନ ପ୍ରାଣୀ ଆଳସ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କର୍ମକ୍ଷମ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି ।

ଶବ୍ଦାର୍ଥ — ବିହାର — ବୁଲିବା, ତେଜି — ତ୍ୟାଗ କରି

ବିହଙ୍ଗମ ଦଳ — ପକ୍ଷୀଦଳ (ଏମାନେ ବିହାରକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଆକାଶରେ ଗମନ କରିପାରୁଥିବା ହେତୁ ଏମାନଙ୍କୁ ବିହଙ୍ଗମ କୁହାଯାଏ ।

ଲୀଳସେ — ଲୋଭରେ / ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କ କାବ୍ୟ – ପ୍ରକୃତି ମାନବୀୟ । ତାଙ୍କର କାଳଜୟୀ କାବ୍ୟକବିତା ଉତ୍କଳର ବାଣୀ – ଉତ୍ସାରକୁ ପରିପୁଷ୍ଟ କରିଅଛି । ତାଙ୍କ ରଚନାଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟରେ ‘ତପସ୍ୱିନୀ’, ‘ପ୍ରଣୟବଲ୍ଲରୀ’, ‘କୀଚକ ବଧ’, ‘ଇନ୍ଦୁମତୀ’, ‘ଉତ୍କଳଲକ୍ଷ୍ମୀ’, ‘ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳୀ’, ‘କୃଷକ ସଙ୍ଗୀତ’, ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଧାନ । ଆଲୋଚ୍ୟ ‘ଉଦ୍‌ବୋଧନ’ କବିତାଟି କବିଙ୍କ ‘ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳୀ’ ପୁସ୍ତକର ଅଂଶବିଶେଷ । ଏଠାରେ ଦେଶ ଓ ଦଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କବି ଚିନ୍ତାପ୍ରକଟ କରି ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଅନେକ ଅମୂଲ୍ୟ ସଦୁପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

କବିତାର ସାରକଥା:-

(୧) ଶକ୍ତିମାନ କେବେ ନ୍ୟୁନ ହୋଇ ରହେନାହିଁ – ନବୋଦିତ ବାଳସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ରକ୍ତିମ ଅଭାର ପ୍ରଥମ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ହୁଏ କମଳ କଳିକା । ପ୍ରଭାତର ଶୁଭାଗମନରେ ପକ୍ଷୀଦଳ ଉଲ୍ଲସିତ ହୋଇଉଠନ୍ତି । ଆହାର ବିହାର ପାଇଁ ବସା ଛାଡ଼ନ୍ତି । ନୀଳାକାଶ ତଳେ ଦୂରଦୂରାନ୍ତକୁ ଉଡ଼ିଯାଆନ୍ତି । ମଧୁ ସଂଚୟ ଆଶାରେ ଆଳସ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ମଧୁମକ୍ଷିକା ଅଗମ୍ୟ ବନପର୍ବତରେ ବିଚରଣ କରେ । ଏହିପରିଭାବେ ଶୁଭ ସକାଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚଳମାନ ଓ ବଳବାନ୍ ପ୍ରାଣୀ ଆଳସ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କର୍ମକ୍ଷମ ହୋଇଉଠନ୍ତି । କେହି ମୌନ ହୋଇ ନୀରବତା ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କେହି ବଳ ଥାଉ ଥାଉ ନିଜକୁ ନ୍ୟୁନ କରିଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

ବ୍ୟାକରଣଗତ

ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ : ସୁପ୍ତ - ଜାଗ୍ରତ

ଗଦ୍ୟ ରୂପ : ନିଉନ - ନ୍ୟୁନ, ମଉନ - ମୌନ

ପ୍ରତିଶବ୍ଦ : ରବି - ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଦିବାକର, କମଳ - ପଦ୍ମ, ଅରବିନ୍ଦ, ବନ - ଜଙ୍ଗଲ, କାନନ

ମହୁମାଛି - ଭ୍ରମର, ଷଟ୍‌ପଦ, ସିଂହ- ମୃଗରାଜ, କେଶରୀ

THANKING YOU
ODM EDUCATIONAL GROUP

